

Maar dít, dit in jouw weg...

*Anderen vinden rustplaatsen
op hun weg, in de zon
waar ze elkaar ontmoeten.
Maar dít,
dit is jouw weg.*

Bron: Dag Hammarskjöld, Merkstenen, p.163

Figuur 1: Photo by Guillaume Meurice from Pexels

Zo begon onze tweewekelijkse Meditatieavond onlangs in Waddinxveen. De openingstekst riep bij mij in eerste instantie een stekelig beeld op: enige gevoelens van jaloersheid op 'die anderen' werd ik in mijzelf gewaar. Ja, het gras is altijd groener bij de burens en daar groeit ook beduidend minder onkruid.....

Deze avond stond een *Ignatiaanse Meditatie* op het programma. Ik zat dus direct al in de juiste modus, want gaat het bij de Lectio Divina om het *innerlijk horen* van een (bijbel)tekst, bij de Ignatiaanse Meditatie wordt een beroep gedaan op de *verbeeldingskracht*, op het *innerlijk zien*. Je neemt voor deze vorm van meditatie een bijbeltekst met een duidelijke beeldende verhaallijn en je gaat *van binnenuit* het bijbelse verhaal zien en ervaren. Je kruipt letterlijk *in* het gebeuren dat in het bijbelverhaal naar voren komt. Je gebuikt hiervoor heel bewust je vermogen tot verbeelding. Het gaat dan niet meer over een historisch gegeven van toen en daar, maar om een gebeuren dat zich hier en nu present stelt.

We stelden ons open voor het verhaal van Jakob.....'Jakob, je zult hem wel kennen, de zoon van Izaäk, de broer van Esau. Jakob heeft zijn vader en zijn broer bedrogen.....hij heeft de vaderlijke zegen van zijn broer afgepakt.....en nu, nu is Jakob gevlucht uit angst voor wraak.....en in een ver land is hij getrouwdis hij rijk geworden.....het is eigenlijk wel goed met hem gegaan.....maar toch.....hij moet terug.....hij móet terug naar zijn broer.....en hij keert terug.hoe bang hij ook is voor de ontmoeting met zijn broer.....misschien wel bang voor zijn wraak.....hij móet terug.....misschien wel om met zichzelf in het reine te komen.....En op die terugweg komt hij bij de rivier De Jabbok.....een zogenaamde grensrivier.....iedereen steekt daar over.....en hij, Jakob, blijft achter..... Dan wordt het nacht en speelt zich het volgende af:²..... als je nu [hier](#) klikt dan hóór je mij het tafereel vertellen...maar je kunt het tafereel ook zelf lezen door [hier](#) te klikken.

In mijn verbeelding zit ik, Martien, daar ook, aan de Jabbok, die grensrivier; het is nacht en inderdaad erg koud maar ik heb daar nog geen last van want ik heb net mijn hele hebben en houden en mijn hele

¹Term ontleend aan boekje van Marinus van den Berg.

² Transscript van de gesproken tekst door Martin Snaterse op www.eenkwartiervoorgod.nl

familie naar de overkant gebracht. Dat was een heel gesjouw en gedoe, ook al leek het hier een doorwaadbare plaats, maar het leidde me mooi af van....., ja, van wat....? Nou, ik ben kletsnat en vannacht zullen mijn kleren niet opdrogen, denk ik zo, in deze woestijnkou.

Nee, ik ben niet bij mijn spulletjes en mijn familie gebleven. Ik heb hen vooruit gestuurd, zelf móest ik nog even terug naar de overzijde van de Jabbok. *'Ik heb mijn ziel daar laten liggen'* zei ik tegen mijn vrouw, *'die ben ik helemaal vergeten, heb ik helemaal uit het oog verloren, die moet ik nog even ophalen'*. Dat heb ik nou altijd, hè, bij grensrivieren. Ik bén een waterrat, maar grénsvieren steek ik maar lastig over. Elke keer gooit mijn ziel zijn kont tegen de kribben.

Ik zit wat te mijmeren over al die grensrivieren die ik in mijn leven gepasseerd ben. Met enige weemoed denk ik bijvoorbeeld terug aan grensrivier Puberteit. Ach, ach ach, wat een gehannes-met-hormonen! En wat een angst om te bekenen dat ik iemand (m/v) gewoon leuk vond.... Ja, dat voelde tóen als een worsteling, maar in terugblik.....gehannes! En nou sta ik weer voor zo'n grensrivier, tenminste dat voelt zo, want mijn ziel is nog aan deze zijde en mijn sociale bestaan is al aan gene zijde. 'Jabbok' heet deze rivier. Maar: hoe zou ik hem noemen? De Rubicon³, misschien? Ik kan inderdaad zomaar een paar Rubicon-achtige keuzes voor de geest halen.....

Floep! Ik 'ontwaak' uit mijn mijmeringen want ik zie én hoor dat Jakob aan het vechten is! Potdorie, hij wordt overvallen door een gedaante-zonder-naam, door zo'n anonieme, ongrijpbare kracht. Wát is het waar hij mee vecht? Of: met wie? En voor ik het weet voel ik me zélf teruggeworpen in *mijn* gevecht en denk aan de slag op *mijn* heup, die mijn heup ontwrichtte, een wond die niet meer wil helen.... Mijn ziel voelt verdriet om de kwetsbaarheid van het bestaan en om het onvermogen daartegen opgewassen te zijn..... gaat ie dáárom met de kont tegen de kribben? Ja, ik lijd ter plekke mee aan 'La Condition Humaine': hoe raadselachtig is de mens, in staat tot zoveel kwaad én tot zoveel goeds..... Oh man is a giddy⁴ thing!

Ik reciteer in stilte:

*'Ik sta voor U in leegte en gemis,
vreemd is uw naam, raadselachtig zijn uw wegen,
ach is dit nu mijn lot, hebt Gij geen and're zegen?'*⁵

En ik bestorm degene die ik 'Gij' en dan weer 'Jij' noem. Dít, dit is mijn verlangen:

³ De Rubicon is een riviertje van 80 kilometer lang in de Italiaanse regio Emilia-Romagna, uitmondend in de Adriatische Zee. Ten tijde van de Romeinse Republiek was de Rubicon een grensrivier. Het was in de Romeinse wet vastgelegd dat een generaal met een staand leger de Rubicon niet mocht oversteken.

Het riviertje is bekend doordat Julius Caesar en zijn legioenen in 49 v.Chr. de rivier overstaken na de verovering van wat Gallia Transalpina zou gaan heten, waarmee de breuk met de Senaat een feit was. Een staatsgreep werd daardoor onvermijdelijk. Caesar sprak bij deze oversteek de illustere woorden *Alea iacta est* (Latijn: de teerling is geworpen). Hieruit groeide de zegswijze: 'De Rubicon oversteken' waarmee men bedoelt een (betwistbare) daad stellen die men niet kan tenietdoen of waarop men onmogelijk kan terugkomen.

⁴ duizelingwekkend

⁵ Vrij naar: 'Ik sta voor U', Huub Oosterhuis.

*Ik zou een woord willen spreken
dat waar en van mij is
dat draagt wie ik ben
dat het houdt.*

*Ik zou een woord willen spreken
dat rechtop staat als mens die mij aankijkt en zegt
'Ik ben jouw zuiverste zelf
vrees niet, versta mij, ik ben, ik ben'.⁶*

En ik bestorm nogmaals degene die ik 'Gij' en dan weer 'Jij' noem. Ik roep: *'Ik zal Jou ongezien
vertrouwen – laat mij niet over aan mijzelf':*

<i>Jij bent de enige voor wiens ogen niet is verborgen van mijn naaktheid Jij kan het hebben als niemand anders dat ik geen licht geef, niet warm ben</i>	<i>dat ik niet gaaf ben, niet veel dat geen bron ontspringt in mijn diepte dat ik alleen dit gezicht heb geen ander⁸</i>
---	---

Maar dan: hóór, in de verte klinkt de intro van een lied.....heel vaag, maar toch ook heel duidelijk, je kunt deze intro [hier](#) beluisteren.....

<i>Ring the bells that still can ring Forget your perfect offering There is a crack in everything That's how the light gets in.⁹</i>	<i>Luidt de klokken die nog kunnen luiden Vergeet je perfecte plaatje In alles zit wel een barst Dat is hoe het licht binnen komt</i>
---	---

Mijn ziel pakt mij bij de lurven, steekt, samen met mij, mijn Rubicon over en we arriveren bij mijn spulletjes en mijn vrouw. We hebben vrede met wat was, vrede met wat is en hoop voor de toekomst. We zeggen tegen haar:

<i>Kóm, anderen mogen rustplaatsen vinden op hún weg, in de zon waar zij elkaar ontmoeten. Maar díť,</i>	<i>dit is onze weg: 'Vaya con Dios!' Kom, díť, dit is onze weg: 'We gaan met God.'</i>
--	--

⁶ Psalm 139A, 150 psalmen vrij, Huub Oosterhuis

⁷ Lied van weg en omweg, Huub Oosterhuis

⁸ Psalm 139A, 150 psalmen vrij, Huub Oosterhuis, bewerkt door Martien

⁹ Leonard Cohen, Anthem